

JAARVERSLAG 2022

Vergaderingen

Het bestuur vergaderde van januari tot en met december maandelijks heeft afwisselend in het archief-/documentatiecentrum en in het Elgersmahuis, met uitzondering in de maanden januari en augustus.

Daarnaast waren bestuursleden het gezicht van SBH bij diverse gebeurtenissen. Zo waren één of meerdere bestuursleden aanwezig bij diverse bijeenkomsten van de gemeente SWF, alsmede bij de bijeenkomsten van de Erfgoedorganisaties, bijeenkomst Historische Verenigingen SWF, bijeenkomst duurzaam (ver)bouwen van monumenten, cultuurdebat, bijeenkomst samenwerking culturele instellingen Bolsward. Men had zitting in de werkgroep "Herinrichting binnenstad Bolsward". Tevens is er een bestuurslid aanwezig geweest bij de officiële onthulling van het gedenkteken "Eekhof en bemanning"; deze schepen brachten in de oorlog vele evacués uit de Randstad naar Bolsward.

Bestuursmutaties/-samenstelling

Huidige bestuurssamenstelling:

Cor Greydanus	voorzitter / afdeling restauratie
Jan Sangers	secretaris / afdeling archieven
Brenda Nijboer	penningmeester / notuliste
Daniël Nauta	algemene zaken
Rob Veldman	bouwkundige zaken / afdeling restauratie
Mieke Kasimier	facilitaire zaken
Marjan Zijlstra	algemene zaken / organisatie Open Monumentendag

Donateurs

Op 01 januari 2022 had SBH 466 donateurs en op 31 december 2022 468 donateurs.

Donateursavond 12 april 2022

Na de coronamaatregelen heeft SBH haar jaarlijkse donateursbijeenkomst weer kunnen houden en wel op donderdag 21 april 2022 in Ons Gebouw. Vanwege het zeventigjarig bestaan van onze Stichting werden de bezoekers verwelkomd met een speciale lekkernij bij de koffie of thee.

De heer Omar Smids van Adema Architecten heeft een lezing verzorgd. Hij is betrokken geweest bij ontwerp en bouw van het archiefgedeelte achter het oude stadhuis. In een boeiende lezing met verhelderende foto's en schetsen liet hij de totstandkoming van het uiteindelijke ontwerp de revue passeren, waarbij vooral het proces van inpassing in de stedelijke omgeving het uitgangspunt was.

Werkgroepen

Werkgroep Archieven / Archief-/documentatiecentrum

Het archief-/documentatiecentrum is gevestigd aan het Skilwyk 15 (voormalige Rabobank) en iedere vrijdagmiddag open van 14.00 uur tot 16.30 uur. Een aantal mensen wisten de weg naar het archief-/documentatiecentrum te vinden om iets te overhandigen c.q. te schenken. Zie hiervoor het punt 'Geschenken en aanwinsten 2022' in dit verslag.

Het bestuur heeft in juni 2022 een overleg gehad met Jack de Vries, gemeente archivaris in De Tiid, over toekomstige samenwerking met het gemeentearchief en eventuele samenwerking met andere historische stichtingen en verenigingen in de gemeente SWF. Het bestuur staat zeer positief tegenover deze samenwerking.

Aangezien de huisvesting van het archief-/documentatiecentrum in de voormalige Rabobank van tijdelijke aard is, is het bestuur op zoek naar een geschikt pand in de binnenstad van Bolsward.

Werkgroep Stadhuis

De verbouw en renovatie van het Stadhuis naar HCW De Tiid is gereed en het bestuur heeft besloten om per 1 januari 2022 de werkgroep Stadhuis op te heffen.

Werkgroep Restauratie

Binnen Stichting Bolswards Historie is een afdeling “Restauratie” met eigen statuten en financiën. Wat deze afdeling zo al doet en realiseert, wordt vermeld in ons magazine onder de rubriek “Van de Bestuurstafel”.

In 2022 heeft het bestuur subsidiebedrag van € 2.000,00 toegekend aan de eigenaar van het pand Broerestraat 14 en aan de eigenaar van het pand Marktstraat 17.

Ook heeft bestuur het initiatief genomen en financiële bijdrage geleverd voor het plaatsen van de plaquette van Koopman Jan Heeres in de buitenmuur van het appartementencomplex De Koopman, hoek Marktplein en het Grootzand.

De onthulling heeft op 20 mei 2022 plaatsgevonden.

Magazine Bolswards Historie

Twee maal per jaar verschijnt het Magazine Bolswards Historie. In het voorjaar van 2022 is nummer 22 gepubliceerd met als thema “Wederopbouw – 70 jaar SBH”. In het najaar van 2022 is nummer 23 gepubliceerd zonder thema, maar met verschillende boeiende onderwerpen.

De redactiecommissie bestaat momenteel uit Peter Mulder, Dicky Bosma-Faber, Johan Dijkstra, Jan Sangers, Daniël Nauta en Mark Vallinga. Het magazine wordt gratis aan de donateurs verstrekt en is tegen betaling verkrijgbaar bij diverse winkeliers in Bolsward. Het werven van adverteerders blijft een issue. Om de kosten van het magazine te reduceren wordt het magazine via een internetdrukkerij gedrukt. Om de magazines te bewaren is er in het archief-/documentatiecentrum een verzamelmap verkrijgbaar. In deze verzamelmap kunnen ongeveer 15 magazines worden opgeborgen. De kosten voor deze verzamelmap bedraagt voor donateurs € 8,00 en voor niet-donateurs € 10,00 exclusief verzendkosten.

Geschenken / nieuwe aanwinsten 2022

- Van het Gysbert Japicx Hûs hebben we een krantenknipsel over de smederij van Zuiderhof op de Grote Dijklakker ontvangen en het boekje “Myn hert dat trillet my”, uitgegeven in 2003 ter gelegenheid van de herdenking van het vierhonderdste geboortjaar van Gysbert Japicx.;
- Van Sipke Kamstra kregen we twee plakboeken met krantenknipsels over Corrie de Groot († 2011). Tevens kregen we een vaas met bekers.
- Van de heer Gerke Terpstra uit Witmarsum hebben we een paar boeken en brochures ontvangen die eigendom waren geweest van zijn vader, Ype Terpstra, o.a. oud-raadslid in Bolsward. Het betreft de boeken: “Prikguod” van E.S. de Jong, gesigeneerd door de schrijver; “Gisteren, vandaag en morgen 1964-1989” over 25 jaar Verpleeghuis Bloemkamp; “De Fryske Klassiker” Friese Elfsteden Rijwieltocht 1912-2002, van Durk Reitsma. Tevens ontvingen we een programma van de Heamieltdagen van 21 t/m 24 juni 1978. Ook een brochure met verslag van het Comité Bolsward 50 jaar bevrijding uit 1995. Als laatste “Dames/Heren akkoord?” In Bolsward toekomst voor de zuivelschool? uit 1990.
- Van Gerrit de Haan kregen we 5 oude en genummerde stoelen uit de Martinikerk. Tevens hebben we een mooie ingelijste ets van kunstenaar P. de Vries, voorstellende het woonhuis op het hoekje van de Bagijnestraat, van hem ontvangen.
- Sydney Zeegers heeft ons een rijk en omvangrijk archief aan foto’s en documenten van en over Bolsward geschonken.
- Van de familie Kampstra-Vallinga kregen we een zorgvuldig door hen samengesteld archief over stadsboer Corrie de Groot.
- Rob Veldman schonk een ingebonden jaargang van De katholieke Illustratie uit 1928-1929.
- Jan Tolsma bracht een ingelijste foto van het sigarenwinkeltje van Houben in de Sint Jansstraat.
- Jan Sangers schonk het boek “Cnossen-Knossen, geschiedenis van een Friese familie” en een boek over de Friese Schaatsenmakers, waarin uiteraard vader en zoon Ruiter aan de orde komen.
- Martin Boschma leverde een oude uitvergroete foto van het Marktplein.
- De zoon van Theo Lotstra schonk een doos vol boeken en foto’s van zijn vader betrekking hebbende op Bolsward. Daarbij zat ook een rode uitgave van het boek van M. van der Meulen uit 1888 over Kunst en Kunstgeschiedenis van Bolsward. Ook kregen we van hem een aantal exemplaren Bolswards Nieuwsblad uit 1965.
- Van mevrouw Jellie Kroese kregen we een potje, wat door haar man Geert is opgegraven tijdens de afbraak van het straatje Tranendal.

- De heer Haitsma schonk een elftal boeken en boekjes voor het archief.
- Van mevrouw Greet Hettinga uit Amsterdam kregen we een plakboek met foto's en artikelen over haar optreden als Heakeninginne tijdens het jubileumjaar 1955.
- Van de heer Simen de Jong, zoon van E.S. de Jong, ontvingen we een boek met knipsels en foto's van zijn vader.
- Koos Koster schonk een prent van de schilder Sebastiaen Vrancx, (1573-1647) een barokschilder, etser en dichtertoneelschrijver van de Antwerpse School. Het is een gravure naar een schilderij van Antoon van Dyck, vervaardigd door Schelte à Bolswert.
- Via Joop Jongma kregen we twee zwemdiploma's van Toos Roelants, die op 1 september 1951 bekwaam werd bevonden om het ruime sop van de Snekervaart te kunnen kiezen en op 30 augustus 1952 dat ze in die Snekervaart zonder problemen een kilometer had kunnen zwemmen.
- Van de heer Arent Anema, de eerste beroepscommandant van de brandweer in Bolsward, kregen wij deze fraai ingelijste gravure van het stadhuis van Bolsward, daterend uit de 19 e eeuw.
- Een heel bijzondere schenking kregen we van mevrouw Draaisma die naast enkele foto's, een aantal afschriften van akten rond de militie en het kasboek van de personeelsvereniging van de HMS, een vijftal boeken, waarin de administratie van de Postmeester van de Dijkster- of Bonifatiuspost is genoteerd.
- In dozen met spullen die ons in een eerdere periode waren geschonken vonden wij ook bijgaand tegeltapestry. Het is gemaakt door Leo Hartsuiker in 1978. De voorstelling geeft de Grote Dijklakker aan in de jaren voor 1932.
- Van de familie Boersma-Eizema kregen we een aantal foto's op groot formaat uit de nalatenschap van rijwielhersteller H.(Hessie) Eizema.
- Anton van der Weide verkreeg in de kringloopwinkel een tegeltje van dokter Heida uit de Jongemastraat, dat hij als curiositeit aan SBH schonk.
- Jan Sangers schonk een boek over de Friese Schaatsenmakers, waarin uiteraard vader en zoon Ruiter aan de orde komen.
- Van Jan Vijver kregen we een aluminium printplaat voor offsetdruk met een afbeelding van de Martinikerk, alsmede een tweetal koppen gebruikt bij de vervaardiging van De Jong's Nieuwsblad en het Bolswards Nieuwsblad
- Fenna Stoel bracht nog een penning en een dinerkaart van de vorig jaar opgeheven afdeling van de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen en een berenburgglaasje met onderzetter, uitgegeven bij de viering van Bolletongersdei in 1991.
- Klaas Kroontje verraste ons met een schilderij van Taco van der Meer, voorstellende de Martinikerk.
- Uit de meubelopslag aan het Skilwyk 17 kregen we een ingelijste prent van het stadhuis en een geborduurd en ingelijst wapen van Bolsward.
- Gerke Terpstra uit Witmarsum bracht een speciaal Boalsert-nûmer van het "Wykblêd Sljucht en Rjucht".
- Uit de kringloop kregen we een ingelijst geborduurd schilderijtje van het stadhuis.
- Jetze Douwe Sandstra uit Witmarsum schonk een tweetal curieuze aanwinsten. Het eerste is het boekje "Ingerekend maar niet uitgeteld" van oud-gemeenteambtenaar en later burgemeester van Wonseradiel Atze Oosterhoff. Het tweede is het plakboek dat zijn zuster Ans Sandstra heeft samengesteld naar aanleiding van het door haar behaalde kampioenschap Theezetten in 1955.
- Obe van der Meer schonk ons een aantal prachtige luchtfoto's van Bolsward op reuzenformaat en een net zo grote kaart uit 1899 met alle bebouwing in Bolsward met hun kadastrale aanduidingen.
- Jacob de Vries bracht een boekje over geneeskundige zorg bij defensie, waarin nuttige tips voor militairen. Daarnaast schonk hij een zakje met schapenbotjes. Deze vormden onderdeel van een behendigheidsspel. Dat werd bikkelen genoemd en de botjes heetten bikkels.
- Bennie Stevens schonk ons deze oude bascule. Hij is eigendom geweest van aardappelhandel De Jong.

Open Monumentendag 10 september 2022

Zaterdag 10 september deed Bolsward ook weer mee aan de landelijke Open Monumentendag, die dit keer als thema had: "Duurzaam duurt het langst".

Deze dag kon er een bezoek worden gebracht aan de Martinikerk, de St. Franciscusbasiliek, de Doopsgezinde kerk, Het Weeshuis, het St. Anthonygasthuis, het Hendrik Nanneshof, het Elgersmahuis en het Cultuur Historisch Centrum "De Tiid". Met de stadsgids konden liefhebbers een stadswandeling maken en een rondvaart maken met de elektrische rondvaartboot.

De Martinikerk staat geafficheerd als "Groene kerk" en hier kon men biologische gebakken "kerkkoekjes" proeven.

Het Cultuur Historisch Centrum “De Tiid” was, in verband met hun één jarig jubileum ook op zondag 11 september geopend.

70 jaar SBH – jubileumavond op 20 oktober 2022

Dit jaar bestaat de Stichting Bolswards Historie 70 jaar. Het Bestuur van SBH heeft op 20 oktober 2022 een feestelijke avond aan de donateurs aangeboden in Cultuur Historisch Centrum “De Tiid”.

Deze avond werd geopend door de voorzitter Cor Greijdanus met een terugblik op het ontstaan van SBH in 1952 en op de werkzaamheden van de stichting die in het verleden en recent zijn verricht.

Daarna gaf de heer Wim Daniëls een lezing door middel van diverse verhalen over het thema Dorp/Stad voorzien van schitterende anekdotes. Na afloop konden er vragen worden gesteld.

Na afloop was er onder het genot van een hapje en een drankje een gezellige nazit.

Overige zaken 2022

- SBH publiceert maandelijks een nieuwsbrief.
- Op donderdag 19 maart ontving onze vrijwilliger Tonnie Siemonsma uit handen van wethouder Mirjam Bakker van de gemeente Súdwest-Fryslân een beeldje als dank voor zijn werk als fotograaf en filmer tijdens de restauratie van het oude stadhuis van Bolsward.
- In overleg met Sipke Kampstra en Boudien Vallinga heeft het bestuur besloten om van het samengestelde archief over Corrie de Groot, bekende stadsboer, sportman en columnist, een boek uit te geven. Een mooi eerbetoon aan deze markante stadgenoot. Het boek zal in 2023, voor de fiets-elfstedentocht, worden gepubliceerd.